

AUTORITATEA EUROPEANĂ PENTRU PROTECȚIA DATELOR

Rezumatul Avizului Autorității Europene pentru Protecția Datelor referitor la mandatul de negociere pentru încheierea unui acord internațional privind schimbul de date cu caracter personal între Europol și autoritățile de aplicare a legii din Noua Zeelandă

(Textul integral al avizului poate fi consultat în limbile engleză, franceză și germană pe site-ul AEPD www.edps.europa.eu)

(2020/C 182/08)

La 30 octombrie 2019, Comisia Europeană a adoptat o Recomandare de decizie a Consiliului de autorizare a deschiderii negocierilor pentru încheierea unui acord între Uniunea Europeană și Noua Zeelandă privind schimbul de date cu caracter personal între Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Aplicare a Legii (Europol) și autoritățile neozelandeze competente pentru combaterea criminalității grave și a terorismului. Obiectivul acordului avut în vedere este furnizarea unui temei juridic pentru transferul de date cu caracter personal între Europol și autoritățile competente din Noua Zeelandă, pentru a sprijini și a consolida măsurile luate de acestea și cooperarea reciprocă în vederea prevenirii și combaterii formelor grave de criminalitate transnațională și a terorismului, asigurând în același timp garanții adecvate privind protecția vieții private, a datelor cu caracter personal și a drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor.

Transferurile de date cu caracter personal colectate în cursul anchetelor penale și prelucrate ulterior de Europol pentru a obține date operative în materie penală pot avea un impact semnificativ asupra vieții persoanelor în cauză. Din acest motiv, acordul internațional trebuie să garanteze că limitarea drepturilor la viața privată și la protecția datelor în ceea ce privește lupta împotriva criminalității grave și a terorismului se aplică numai în cazuri de strictă necesitate.

AEPD constată că Noua Zeelandă dispune de o legislație națională consolidată în domeniul protecției datelor și de o autoritate pentru protecția datelor independentă, competentă să supravegheze, de asemenea, autoritățile de aplicare a legii. În plus, își exprimă aprecierea pentru faptul că Comisia a inclus în propunerea de mandat de negociere cu Noua Zeelandă o serie de recomandări specifice exprimate anterior de AEPD în Avizul nr. 2/2018 privind opt mandate de negociere în vederea încheierii unor acorduri internaționale care să permită schimbul de date între Europol și țări terțe.

Prin urmare, scopul recomandărilor din prezentul aviz este de a clarifica și, după caz, de a dezvolta în continuare garanțiile și controalele în ceea ce privește protecția datelor cu caracter personal, ținând seama de contextul specific al Noii Zeelande. În acest scop, AEPD face următoarele recomandări:

- Decizia Consiliului de autorizare a deschiderii negocierilor în temeiul articolului 218 din TFUE ar trebui să conțină o referire nu doar la temeiul juridic procedural, ci și la temeiul juridic material, care trebuie să includă articolul 16 din TFUE;
- în conformitate cu principiul limitării scopului, acordul avut în vedere ar trebui să stabilească în mod explicit lista infracțiunilor în cazul cărora este posibil schimbul de date cu caracter personal;
- în scopul aplicării practice a principiului de limitare a stocării, viitorul acord ar trebui să prevadă în mod specific o revizuire periodică a necesității de a stoca datele cu caracter personal transferate;
- având în vedere importanța dreptului la informație pentru exercitarea celorlalte drepturi de protecție a datelor, acordul ar trebui să includă norme clare și detaliate privind informațiile care ar trebui furnizate persoanelor vizate.

În cele din urmă, AEPD se așteaptă să fie consultată în etapele ulterioare de finalizare a proiectului de acord, în conformitate cu articolul 42 din Regulamentul (UE) 2018/1725. AEPD își confirmă disponibilitatea de a oferi în continuare consultanță suplimentară pe parcursul negocierilor.

1. Introducere și context

1. Regulamentul (UE) 2016/794 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 mai 2016 privind Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Aplicare a Legii (Europol) și de înlocuire și de abrogare a Deciziilor 2009/371/JAI, 2009/934/JAI, 2009/935/JAI, 2009/936/JAI și 2009/968/JAI ale Consiliului ⁽¹⁾, (denumit în continuare „Regulamentul Europol”), stabilește norme specifice referitoare la transferurile de date efectuate de Europol în afara UE. Articolul 25 alineatul (1) enumeră o serie de temeuri legale pe baza cărora Europol ar putea transfera în mod legal date către autorități din țări terțe. O posibilitate ar fi o decizie a Comisiei privind caracterul adecvat al nivelului de protecție în conformitate cu articolul 36 din Directiva (UE) 2016/680, care să constate că țara terță căreia Europol îi transferă date asigură un nivel de protecție adecvat. Întrucât, în prezent, nu există o astfel de decizie privind caracterul adecvat al nivelului de protecție, cealaltă alternativă ca Europol să transfere cu regularitate date către o țară terță ar fi încheierea unui acord internațional cu caracter obligatoriu între UE și țara terță beneficiară, cu condiția ca acest acord să impună garanții adecvate pentru protecția vieții private și a altor drepturi și libertăți fundamentale ale persoanelor.
2. În prezent, nu există niciun temei juridic pentru schimbul regulat și structurat de date cu caracter personal între Europol și autoritățile de aplicare a legii din Noua Zeelandă. Europol și autoritatea polițienească din Noua Zeelandă au semnat un acord de lucru în aprilie 2019. Acordul menționat oferă un cadru pentru o cooperare structurată la nivel strategic, inclusiv o linie securizată care permite comunicarea directă securizată, și Noua Zeelandă a trimis un ofițer de legătură la Europol. Cu toate acestea, acordul nu oferă un temei juridic pentru schimbul de date cu caracter personal.
3. Comisia consideră că este necesar ca Noua Zeelandă să fie adăugată pe lista țărilor prioritare cu care să înceapă în scurt timp negocierile, în contextul strategiei politice prezentate în Agenda europeană privind securitatea ⁽²⁾, al concluziilor Consiliului privind acțiunea externă a UE privind combaterea terorismului ⁽³⁾, al Strategiei globale ⁽⁴⁾ și al nevoilor operaționale ale autorităților de aplicare a legii de la nivelul UE. Comisia subliniază că potențialele beneficii ale cooperării consolidate au fost demonstrate, de asemenea, prin acțiunile întreprinse în urma atacului de la Christchurch din martie 2019. Noua Zeelandă a solicitat în mod oficial inițiativa la 23 august 2019.
4. La 30 octombrie 2019, Comisia Europeană a adoptat o Recomandare de Decizie a Consiliului de autorizare a deschiderii negocierilor pentru încheierea unui acord între Uniunea Europeană și Noua Zeelandă privind schimbul de date cu caracter personal între Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Aplicare a Legii (Europol) și autoritățile nezeelandeze competente pentru combaterea criminalității grave și a terorismului ⁽⁵⁾ (denumită în continuare „Recomandarea”). Anexa la recomandare (denumită în continuare „anexa”) stabilește directivele de negociere ale Consiliului pentru Comisie, respectiv obiectivele pe care aceasta din urmă ar trebui să își propună să le realizeze în numele UE pe parcursul negocierilor.
5. Obiectivul acordului avut în vedere este furnizarea unui temei juridic pentru transferul de date cu caracter personal între Europol și autoritățile competente din Noua Zeelandă, pentru a sprijini și a consolida măsurile luate de autoritățile competente din această țară și din statele membre, precum și cooperarea reciprocă dintre acestea în vederea prevenirii și combaterii formelor grave de criminalitate transnațională și a terorismului, asigurând în același timp garanții adecvate privind protecția vieții private, a datelor cu caracter personal și a drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor ⁽⁶⁾.
6. În temeiul articolului 42 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2018/1725, în urma adoptării unei propuneri de recomandare adresate Consiliului în temeiul articolului 218 din TFUE, Comisia trebuie să consulte AEPD atunci când există un impact asupra protecției drepturilor și libertăților persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal.
7. În plus, considerentul 35 din Regulamentul Europol prevede că „după caz și în conformitate cu Regulamentul (UE) 2018/1725, Comisia ar trebui să poată consulta Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor (AEPD) înainte și în timpul negocierii unui acord internațional” între UE și o țară terță pentru a permite schimbul de date între Europol și autoritățile din această țară terță.
8. AEPD salută faptul că a fost consultată cu privire la recomandarea adoptată de către Comisia Europeană și se așteaptă ca o referire la prezentul aviz să fie inclusă în preambulul deciziei Consiliului. Prezentul aviz nu aduce atingere niciunui alt comentariu pe care AEPD ar putea să îl facă pe baza unor informații disponibile mai târziu, într-o etapă ulterioară.

⁽¹⁾ JO L 135, 24.5.2016, p. 53.

⁽²⁾ COM(2015) 185 final.

⁽³⁾ Documentul nr. 10384/17 al Consiliului, 19 iunie 2017.

⁽⁴⁾ Viziune comună, acțiuni comune: o Europă mai puternică – O strategie globală pentru politica externă și de securitate a Uniunii Europene <http://europa.eu/globalstrategy/en>

⁽⁵⁾ COM(2019) 551 final.

⁽⁶⁾ A se vedea directiva 1 din anexă.

4. Concluzii

27. Transferurile de date cu caracter personal colectate în cursul anchetelor penale și prelucrate ulterior de Europol pentru a obține date operative în materie penală pot avea un impact semnificativ asupra vieții persoanelor în cauză, întrucât acestea vor putea fi utilizate în cazurile de urmărire penală din țara beneficiară în temeiul dreptului său intern. Prin urmare, acordul internațional trebuie să garanteze că limitarea drepturilor la viața privată și la protecția datelor în ceea ce privește lupta împotriva criminalității grave și a terorismului se aplică numai în cazuri de strictă necesitate.
28. AEPD salută obiectivul mandatului de negociere de a asigura respectarea drepturilor fundamentale și a principiilor recunoscute de cartă, în special dreptul la respectarea vieții private și de familie, consacrat la articolul 7 din cartă, dreptul la protecția datelor cu caracter personal, consacrat la articolul 8 din cartă, și dreptul la o cale de atac eficientă și la un proces echitabil, consacrat la articolul 47 din cartă. În plus, AEPD își exprimă aprecierea pentru faptul că Comisia a inclus în propunerea de mandat de negociere cu Noua Zeelandă o serie de recomandări specifice exprimate anterior de AEPD în Avizul nr. 2/2018 privind opt mandate de negociere în vederea încheierii unor acorduri internaționale care să permită schimbul de date între Europol și țări terțe.
29. Scopul recomandărilor AEPD din prezentul aviz este de a clarifica și, după caz, de a dezvolta în continuare garanțiile și controalele din viitorul acord în ceea ce privește protecția datelor cu caracter personal, în contextul specific al Noii Zeelande. Acestea nu aduc atingere recomandărilor suplimentare pe care AEPD le-ar putea formula pe baza unor informații disponibile ulterior, în cursul negocierilor.
30. În acest sens, AEPD își reiterează poziția din avizele sale anterioare ⁽⁷⁾, potrivit căreia decizia Consiliului de autorizare a deschiderii negocierilor în temeiul articolului 218 din TFUE ar trebui să conțină o referire nu doar la temeiul juridic procedural, ci și la temeiul juridic material, care trebuie să includă articolul 16 din TFUE. În continuare, în conformitate cu principiul limitării scopului, viitorul acord ar trebui să stabilească în mod explicit lista infracțiunilor în cazul cărora este posibil schimbul de date cu caracter personal. În plus, în vederea aplicării practice a principiului de limitare a stocării, viitorul acord ar trebui să prevadă în mod specific o revizuire periodică a necesității stocării ulterioare a datelor cu caracter personal transferate. În cele din urmă, având în vedere importanța deosebită a dreptului la informație pentru exercitarea celorlalte drepturi de protecție a datelor, AEPD subliniază necesitatea elaborării unor norme clare și detaliate privind informațiile care ar trebui furnizate persoanelor vizate.
31. AEPD rămâne la dispoziția Comisiei, a Consiliului și a Parlamentului European pentru a oferi recomandări în etapele ulterioare ale acestui proces. Comentariile din prezentul aviz nu aduc atingere altor comentarii pe care AEPD ar putea să le facă pe măsură ce pot apărea alte probleme, care vor fi abordate ulterior, după ce sunt disponibile mai multe informații. În acest scop, AEPD se așteaptă să fie consultată într-o etapă ulterioară cu privire la dispozițiile proiectului de acord, înainte de finalizarea lui.

Bruxelles, 31 ianuarie 2020.

Wojciech Rafał WIEWIÓROWSKI
Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor

⁽⁷⁾ A se vedea Avizul AEPD nr. 6/2019 referitor la mandatul de negociere a unui Acord între UE și Japonia pentru transferul și utilizarea datelor din registrul cu numele pasagerilor, Avizul AEPD nr. 2/2019 referitor la mandatul de negociere a unui Acord UE-SUA privind accesul transfrontalier la probele electronice și Avizul AEPD nr. 3/2019 referitor la participarea la negocierile pentru un al doilea protocol adițional la Convenția de la Budapesta privind criminalitatea informatică, disponibile la adresa https://edps.europa.eu/data-protection/our-work/our-work-by-type/opinions_en